

Gıda Güvenliği Gündemi

Haftalık Gıda Güvenliği Gündemi

Gıda Güvenliği Derneđi / Turkish Food Safety Association
25,288 followers

February 24, 2025

Sayı: 67

Tarih: 24.02.2025

Hazırlayan: Gıda Güvenliği Derneđi

Ülkemizden ve Dünyadan Haberler

◆ Bu hafta (12.01-24.02.2025) RASFF tarafından bildirilen Türkiye orijinli 17 bildirim bulunmaktadır. Limonda Prochlora, asma yapraklarında pestisit kalıntıları, kabuklu antep fıstığında aflatoksin, taze biberde Formetanate, bitkisel çay ekstaktında Sibutramin, incirde aflatoksin, susamda Salmonella, bisküvide akrilamid, taze biberde Formetanate, armutta phosmet limit üstünde tespit edilmiştir. Dubai çikolatasında deklare edilmemiş alerjen (susam), baharat karışımında deklara edilmemiş alerjen (gluten) tespit edilmiştir.

◆ EIT Gıda (European Institute of Innovation) tarafından yayımlanan [EIT Gıda Güven Raporu](#), 18 Avrupa ülkesinden 19.500 tüketicinin katıldığı anket sonuçlarına dayanıyor. 18 Avrupa ülkesinden 19.500 tüketicinin katıldığı anket sonuçlarına dayanarak, gıda sektörüne yönelik güven eksikliğini ortaya koyuyor.

- Sürdürülebilir gıda seçimlerine öncelik veren tüketicilerin oranı 2020'den bu yana %51'den %46'ya düştü, ancak %51'i sağlıklı beslenmeyi önceliklendiriyor.

- Tüketicilerin yalnızca %45'i gıda hakkında güvenilir bilgiyi ayırt edebildiğini belirtiyor.
- En güvenilen gıda aktörleri çiftçiler (%67), ardından perakendeciler (%51), üreticiler (%47) ve gıda otoriteleri (%46) geliyor.

Tüketiciler, çiftçileri dürüstlükleri ve şeffaflıklarıyla, perakendeci ve üreticileri ise itibar ve etik değerleriyle değerlendiriyor. Ancak, sürdürülebilirlik, hayvan refahı ve kâr odaklılık konularında endişeler devam ediyor.

◆ Codex Alimentarius, 2024 yılında "Ambalajlı Gıdaların Etiketlenmesine İlişkin Genel Standart" (CXS 1-1985) güncellemesini yayımladı. Yeni düzenleme, alerjen beyanları, çölyak hastalığı ve son kullanma/tavsiye edilen tüketim tarihi gibi tanımları içeriyor.

- Gluten içeren tahıllar, artık buğday, çavdar veya arpa olarak ayrı ayrı belirtilmeli, "gluten" terimi ek bilgi olarak kullanılabilir.
- Susam, zorunlu alerjen listesine eklenirken, soya zorunlu alerjen statüsünden çıkarıldı ve önerilen alerjenler listesine alındı.
- Alerjenlerin etiketlerde kalın, farklı renk veya belirgin formatlarla vurgulanması gerekecek.

Bu güncellemeler, tüketicilerin daha bilinçli gıda seçimleri yapmasına ve gıda güvenliğinin artırılmasına katkı sağlamayı amaçlıyor.

en

GENERAL STANDARD FOR THE LABELLING OF PRE-PACKAGED FOODS CXS 1-1985
Adopted in 1985. Amended in 1991, 1999, 2001, 2003, 2005, 2008 and 20...

fao.org

◆ ABD Uluslararası Kalkınma Ajansı'nın (USAID) finansman dondurması nedeniyle, ABD'deki depolarda yaklaşık 489 milyon dolar değerinde gıda yardımı bozulma riskiyle karşı karşıya. [Yayınlanan rapora göre](#), USAID küresel insani yardımın %40'ından fazlasını sağlıyor ve yaklaşık 10.000 kişiye istihdam sunuyor. Ancak Trump, iş gücünde kapsamlı kesintilere giderken, neredeyse tüm yardım programlarını 90 gün boyunca askıya aldığı duyurdu. Tüm personel hafta sonu idari izne çıkarıldı. Hükümet, acil durumlarda kullanılmak üzere "gıda tasarrufu yardımı" için bir muafiyet yayınlasa da, bu karar küresel yardım organizasyonlarında kaosa ve belirsizliğe neden oldu.

Oversight of USAID-Funded Humanitarian Assistance Programming Impacted by Staffing Reductions and Pau...

USAID OIG advisory on staffing reductions and pause on foreign aid funding.

oig.usaid.gov

◆ Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi (EFSA), 19 Şubat 2025 tarihinde "Gıda Katkı Maddeleri ve Aroma Vericilerinin Kullanım Seviyesi Verilerinin

Raporlanması İçin Kılavuz" başlıklı bir teknik rapor yayımladı. Bu kılavuz, gıda katkı maddeleri ve aroma vericilerinin farklı ürün kategorilerindeki kullanım seviyelerinin EFSA'ya raporlanması sürecinde kullanılmak üzere hazırlandı. Doküman, veri modelinin nasıl kullanılacağına dair rehberlik sunarken, farklı veri unsurları ve iş kuralları hakkında da bilgi sağlamaktadır.

Reporting guidance for use level data on food additives and food...

This document should be used for the reporting to EFSA of the use levels of food additives and food flavourings in product categories/foods. It provides...

European Food Safety Authority

♦ FAO Genel Direktörü QU Dongyu, Lesotho Kralı'nın ev sahipliğinde Addis Ababa'da düzenlenen Afrika Birliği Zirvesi'ndeki Üst Düzey Yan Etkinlikte konuştu. Afrika'da açlık ve yetersiz beslenme seviyelerinin kabul edilemez derecede yüksek olduğunu vurgulayan Qu, ekonomik büyüme ve kalkınma için cesur yatırımların gerekliliğini belirtti. Yetersiz beslenmenin önlenmesi için uygun maliyetli çözümler bulunduğunu ancak bunların sektörler arası entegre eylemler ve sürdürülebilir finansman gerektirdiğini ifade etti. Ayrıca, Afrika Kalkınma Bankası'nın tarım ve sağlık alanındaki beslenme odaklı yatırım çabalarını memnuniyetle karşıladığını dile getirdi.

"Bold investments" needed to address challenging nutritional...

FAO Director-General addresses High-Level Side Event at African Union Summit in Addis Ababa hosted by the King of Lesotho

Newsroom

♦ Codex Gıda Katkı Maddeleri Komitesi, 24-28 Mart 2025 tarihlerinde Seul'de bir araya gelecek. Toplantıda, FAO/WHO Gıda Katkı Maddeleri Uzman Komitesi'nin (JECFA) önerileri, katkı maddelerinin kimlik ve saflık standartları, maksimum seviyelerin revizyonu ve Genel Gıda Katkı Maddeleri Standardı (GSFA) ile ilgili güncellemeler ele alınacak. Ayrıca, Gıda Katkı Maddeleri için Sınıf İsimleri ve Uluslararası Numaralandırma Sistemi'nin (CXG 36-1989) taslak revizyonu toplantının gündeminde yer alacak.

en

Please note that there will be no distribution of working documents through the Codex mailing list (Codex-L). Only the invitation and the...

fao.org

♦ New York Eyalet Senatörü Brian Kavanagh, Gıda Güvenliği ve Kimyasal Açıklama Yasası'nı (S1239/A1556) eyalet meclisine sundu. Bu yasa tasarısı, gıda şirketlerinin "genel olarak güvenli kabul edilen" (GRAS) bileşenlerin kullanımını kamuya açıklamalarını zorunlu kılmayı amaçlıyor. Ayrıca, belirli gıda katkı maddeleri ve kimyasal renklendiricilerin genel gıda arzından çıkarılmasını ve okullarda çocuklara sunulan gıdalarda daha geniş bir kimyasal yelpazesinin yasaklanmasını öngörüyor. Tasarı, gıda üreticilerinin şu anda gizlice ekleyebileceği bileşenlerin ve bu bileşenlerin güvenli olduğunu gösteren güvenlik verilerinin eyalete ve halka açıklanmasını talep ediyor.

NY State Senate Bill 2025-S1239

Prohibits certain food additives and food color additives; provides that in an action to enforce compliance, the recognition by the federal food an...

NYSenate.gov

- ◆ Gıda Standartları Avustralya Yeni Zelanda (FSANZ), bebek formül ürünlerine 3-fukosillaktöz'ün (3-FL) besleyici bir madde olarak eklenmesine izin verilmesi için başvuruda bulunmuştur. 3-FL, genetiği değiştirilmiş Escherichia coli K-12 kullanılarak üretilen, insan sütüne benzer bir oligosakkarittir. FSANZ, bu başvuruya ilişkin görüş ve önerileri almak amacıyla kamuoyuna çağrıda bulunmaktadır.

Notification Circular - 328-25

This Notification Circular includes notices that are required to be given to the public, submitters and appropriate government agencies, under the Food Standards Australia New Zealand Act 1991 (FSANZ Act).

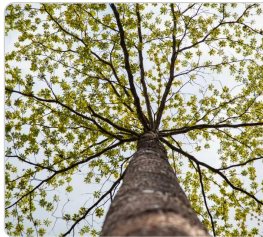
foodstandards.gov.au

- ◆ Özbekistan Bakanlar Kurulu'nun 57 sayılı Kararı uyarınca, 1 Mayıs 2025 tarihinden itibaren, İslam Ülkeleri Standartlar ve Metroloji Enstitüsü (SMIIC) gerekliliklerine uygun olarak sertifikalandırılan ürün ve hizmetler "Helal" işaretiyle etiketlenebilecektir. Bu girişim, uluslararası standartlara dayalı olarak sertifikasyon kuruluşlarının oluşturulmasını ve ürün ile hizmetler için temel gerekliliklerin belirlenmesini amaçlamaktadır. Özbekistan Teknik Düzenleme Ajansı, Dini İşler Komitesi ile birlikte, uluslararası kuruluşların katılımıyla altı ay içinde sertifikasyon yapılarının akreditasyonunu gerçekleştirecektir. Ayrıca, "Helal" işaretinin şekli ve boyutunu tanımlayan resmi bir standardın geliştirilmesi planlanmaktadır. Karar, resmi yayım tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

57 01.02.2025 Маҳсулот ва хизматларни «Ҳалол» талабларига мувофиқ сертификатлаштириш тартиби...

lex.uz

- ◆ Dünya Kakao Vakfı (WCF), kakao sektörüne yönelik sera gazı (GHG) muhasebe standardı geliştirdi. Bu metodoloji, sektörün emisyonları ölçmesine, raporlamasına ve azaltmasına yardımcı olmayı amaçlıyor. Yeni standart, kakao sektörünün Avrupa Ormanların Yok Edilmesine İlişkin Yönetmeliğe (EUDR) uyum sağlamasını destekleyecek. EUDR, 2021 sonrası ormansızlaştırılan alanlardan kakao ve diğer ürünlerin ithalatını yasaklayarak küresel ormansızlaşmayla mücadele etmeyi hedefliyor. Bu düzenleme, kakao sektöründe sürdürülebilirliği artırmayı amaçlıyor.

World Cocoa Foundation publishes first ever greenhouse gas...

Launch of the first-ever greenhouse gas (GHG) accounting standard for cocoa.

World Cocoa Foundation

- ◆ ABD'de laboratuvarında üretilen etin etiketlenmesi, FDA ve USDA-FSIS tarafından düzenlenirken, bazı eyaletler de kendi yasalarını oluşturuyor. USDA-FSIS, etiketlerin doğru ve tüketiciyi yanıltmayacak şekilde olmasını

sağlarken, bazı eyaletlerde bu ürünlerin "et" olarak etiketlenmesini yasaklayan tasarılar gündemde. Düzenlemeler, tüketici bilgilendirmesi ve adil rekabetin sağlanmasını amaçlıyor.

Regulating Cultured Meat Labels in the United States

Colorado Environmental Law Journal Colorado Environmental Law Journal Volume 36 Number 1 Article 6 2-1-2025 Regulating Cultured Meat Labe...

scholar.law.colorado.edu

◆ Almanya Araştırma Vakfı (DFG) CBD (Cannabidiol)'nin sağlık risklerine dikkat çekti. DFG'nin Daimi Gıda Güvenliği Komisyonu (SKLM), CBD içeren gıda ve takviyelerin sağlık risklerini inceledi ve kanıtlanmış bir sağlık faydası olmadığını belirtti.

- 4,3 mg/kg vücut ağırlığı/gün dozunda CBD alımının karaciğer enzim seviyelerini artırdığı gözlemlendi.
- Daha düşük dozların etkileri bilinmiyor ve güvenli sınır belirlenemedi.
- Piyasadaki CBD ürünleri, önerilen dozları aşabilecek seviyelerde olabilir.
- Mevcut bilimsel veriler, düşük dozlarda bile sağlık açısından faydalı etkileri doğrulamıyor.

Bu bulgular, CBD tüketimine yönelik daha sıkı denetim ve düzenleme ihtiyacını vurguluyor.

Cannabidiol

Agonist
5-HT1A serotonin receptors
TRPV1 channels (transient receptor potential vanilloid 1)
Adenosine A1 receptors
Intracellular PPAR γ receptors (peroxisome proliferator-activated receptor γ)

Partial Agonist
D2 dopamine receptors

Modulation (inhibitor)
G-protein coupled receptor 55 (GPR55)
G-protein coupled receptor 1 (GPR1)
G-protein coupled receptor 2 (GPR2)
G-protein coupled receptor 18 (GPR18)
G-protein coupled receptor 13 (GPR13)
G-protein coupled receptor 12 (GPR12)
G-protein coupled receptor 11 (GPR11)
G-protein coupled receptor 10 (GPR10)
G-protein coupled receptor 9 (GPR9)
G-protein coupled receptor 8 (GPR8)
G-protein coupled receptor 7 (GPR7)
G-protein coupled receptor 6 (GPR6)
G-protein coupled receptor 5 (GPR5)
G-protein coupled receptor 4 (GPR4)
G-protein coupled receptor 3 (GPR3)
G-protein coupled receptor 2 (GPR2)
G-protein coupled receptor 1 (GPR1)
G-protein coupled receptor 0 (GPR0)

Cannabidiol in Foods and Food Supplements: Evaluation of Health...

Background: Cannabidiol (CBD) is a cannabinoid present in the hemp plant (*Cannabis sativa* L.). Non-medicinal CBD oils with typically 5–40% CBD are...

MDPI

◆ Avrupa Birliği (AB) mevzuatı, diyet gıdaları ve gıda takviyelerinin düzenlenmesini kapsarken, uygulamada bazı eksiklikler bulunmaktadır. Bazı farmasötik bileşenlerin izinsiz kullanımı, yanıltıcı etiketleme ve reçetesiz satılması gereken maddelerin ürünlerde bulunması tüketici sağlığı için risk oluşturmaktadır. Almanya, AB mevzuatına uyum sağlamış olsa da, ürünlerin doğru sınıflandırılması ve etkili denetim mekanizmalarının geliştirilmesi gerekmektedir. Tüketici sağlığını korumak ve adil rekabeti sağlamak için düzenleyici çerçevenin güçlendirilmesi önerilmektedir.

Legal regulation of the circulation of dietary food and dietary...

Despite the EU legislation regulating the circulation of dietary and food supplements within the internal market, the system of state control requires...

PubMed

◆ İngiltere Bilim, Yenilik ve Teknoloji Komitesi (SITC) tarafından yayımlanan rapor, ülkede böcek popülasyonlarının endişe verici bir düşüş yaşadığını ortaya koydu. Bu gelişme üzerine Çevre, Gıda ve Kırsal İşler Bakanlığı (DEFRA), polinatörlerin uzun vadeli izlenmesinin gıda üretimi için kritik olduğunu kabul etti. Ulusal Polinatör Stratejisi, zararlılar, hastalıklar, habitat kaybı, istilacı türler ve iklim değişikliği gibi tehditlere karşı çözümler

sunmayı amaçlıyor. Stratejinin 2025-2035 dönemi için güncellenmesi planlanıyor.

Insect decline and UK food security: Government Response

On 7 March 2024 the Science, Innovation and Technology Committee published its Second Report of Session 2023–24, Insect decline and UK food security (HC 326). The Government Response was received on 23 May 2024 and is appended to this Report...
publications.parliament.uk

◆ Norveçli araştırmacılar, ekşi bira üretimini hızlandırmak için tarla bezelyesinden elde edilen şekerleri kullandı. **Bu yöntem**, Belçika tarzı ekşi biraların meyvemsi ve karmaşık tatlarını koruyarak fasulyemsi tatları önüyor ve daha kısa, daha basit bira yapım adımları sunuyor. Geleneksel ekşi bira üretiminde Laktik Asit Bakterileri (LAB) ve Brettanomyces mayası, fermantasyon sürecinde asit üreterek ekşi lezzetler oluşturur. Ancak bu süreç aylar veya yıllar sürebilir. Bilim insanları, bu süreci hızlandırmak için bezelyede bulunan rafinoz ailesi oligosakkaritlerini (RFO'lar) kullanarak LAB'ı besledi ve daha hızlı ekşi bira üretimi sağladı.

Pea-Derived Raffinose-Family Oligosaccharides as a Novel...

This study investigated raffinose family oligosaccharides (RFOs) derived from pulses as selective carbon sources for sour beer production....
ACS Publications

◆ Good Food Institute (GFI Europe) tarafından desteklenen Systemiq analizi, protein çeşitlendirmesinin ekonomik büyüme, ticaret ve çevresel sürdürülebilirliğe katkısını değerlendiriyor. Almanya'nın bitki bazlı, fermantasyonla üretilen ve yetiştirilen gıdalar konusundaki potansiyelini inceleyen ilk çalışma olan rapor, sektörün ekonomik, çevresel ve sosyal etkilerini ortaya koyuyor. Analize göre Almanya, sürdürülebilir gıda üretimiyle iç pazarda büyüme sağlarken, küresel ihracat için makine ve altyapı geliştirerek endüstriyel bir merkez haline gelebilir. Çalışma, alternatif proteinlerin yaygınlaşmasının önündeki engelleri ve farklı yatırım senaryolarına bağlı gelecek projeksiyonlarını da ele alıyor.

New analysis: Alternative proteins could boost the German economy...

With adequate support, the alternative proteins sector in Germany could add €65 billion to the German economy by 2045 (€25 billion by 2030) and...
GFI Europe

◆ T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı öncülüğünde, TÜBİTAK BİLGEM tarafından geliştirilen **Market Fiyatı Platformu Projesi hayata geçirildi**. Bu platform, kullanıcıların güncel market fiyatlarına kolay, hızlı ve şeffaf bir şekilde erişebilmesini sağlamak amacıyla tasarlandı. Proje kapsamında, 7 zincir marketin günlük fiyat analizleri yapılabilecek. Günlük olarak güncellenen market verilerine erişim sağlanabilecek. Bu sistem, Türkiye'de temel gıda fiyatlarındaki değişkenliği takip etmeyi, piyasalardaki şeffaflığı artırmayı ve tüketicilere anlık fiyat bilgisi sunmayı hedefliyor.

◆ Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından Türk Gıda Kodeksi Gıdalardaki Eser Elementler ve İşleme Bulaşanlarının Resmî Kontrolü İçin Numune Alma ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği Yayınlandı. **Resmî Gazete'de yayımlanan**

